

## XXVIII.

## En Kirkefest i Erik af Pommerns Tid.

Ved Kr. Erslev.

---

Hovedkilden til vor Kundskab om Erik af Pommerns Historie er den Verdenskrønike, som ganske samtidig forfattedes af en lybsk Kannik, Herman Korner. Medens de Partier af dette Værk, der omhandler Tiden før Aar 1400, kun har ringe Værd, har de sidste Afsnit den allerstørste, og det saa meget mere, som Korner aabenbart hele sit Liv igjennem har syslet med dette Arbejde og atter og atter har udgivet det i paany gjennemarbejdede og længere ned i Tiden førte Recensioner. Saadanne findes baade paa Latin og Plattysk; de ældste slutter med Aarene 1416 og 1420, og er aabenbart virkelig afsluttede i de angivne Aar eller kort derefter, de yngste naar derimod helt ned til 1435 og 1438. En af de senest skrevne latinske Udgaver er i forrige Aarhundrede offentliggjort af Eccard i *Corpus historicorum mediævi*; af de plattyske har Grautoff meddelt et Par i sin Udgave af *Die lübeckischen Chroniken in niederdeutscher Sprache*, her under Navnene »Detmars Fortsætter« og »Rufus«. De øvrige Recensioner er imidlertid meget afvigende; de indeholder ikke blot

mangfoldige Forskjelligheder i Enkeltheder, men ogsaa hele Stykker, der ikke gjenfindes i de ved Trykken bekendte Udgaver, og en fuldstændig Udgave af hele Korners Værk er derfor i høj Grad ønskelig. For at lette en saadan har den saakaldte Wedekindske Stiftelse ogsaa ladet afskrive i alt Fald de tre uudgivne latinske Kornerrecensioner; disse Afskrifter bevares nu paa Universitetsbibliotheket i Göttingen, og jeg har her gennemgaaet dem med Hensyn til Nordens Historie.

Et af Kornerhaandskrifterne ender med Aaret 1423 og gjemmes nu i Linköping. I dette er det nedenfor aftrykte Stykke indsat som en Tilføjelse ved Slutningen af Aaret 1412; det begynder i Randen nederst paa et Blad og fortsættes paa de følgende. Det indeholder en interessant Beretning om en stor Kirkefest, der afholdtes i Roskilde med Sjælemesser for den nys afdøde Dronning Margrete og andre af Erik af Pommerns Slægtninge. Naar Korner imidlertid har indføjet dette Stykke ved 1412, kan det ikke være rigtigt; Festen skal være fejret ved St. Hans Dags Tide, og Margrete døde jo først i Oktober. Festen maa da være holdt i 1413, og vi kan sikkert i Stedet for Korners omtrentlige Dagsangivelse sætte den 4. Juli, den Dag, da Margrete efter Indskriften paa hendes Monument blev bisat i Roskilde Domkirke. — Naar Korner siger, at der ogsaa holdtes Sjælemesser for Kong Henrik af England, »som da endnu var i Live«, er dette sikkert ogsaa urigtigt. Dronning Filippas Fader, Henrik den fjerde, døde d. 20. Marts 1413, og det var naturligvis ham, Sjælemesserne gjaldt. Om Korner har tænkt paa Henrik den femte, eller om han har udregnet, at Henrik den fjerde endnu ikke var død 1412 — det Aar, hvorunder han noterer Kirkefesten — maa staa hen.

Erikus rex Danorum solempnes peregit exequias in Roschilde, in quibus presentes erant Buleslaus dux Pomeranie et Johannes dux Saxonie de Louenborgh et archi-

episcopus Londonie cum XV aliis episcopis. In predicta solemnitate rex triduanas perfecit exequias. Primo namque die obitus domine Margarete regine noviter defuncte peragebatur, et ad quinquaginta altaria misse defunctorum celebrabantur. Rex vero ad singula altaria obtulit preparamentum deauratum, regina autem ornamentum vel deauratum vel sericum de Damasco, et quilibet eorum calicem argenteum deauratum ad quodlibet altare detulit. Principes quoque singulis altaribus florenum obtulerunt. Milites insuper et militares ac ceteri offerre volentes albos Lubicensis de quodam vase eisdem repleto quot voluerunt capientes obtulerunt ad altaria predicta. Et hec facta sunt in primo transitu oblacionis. In secundo vero circuitu rex et regina duo obtulerunt nobilia ad quodlibet altare, et princeps quilibet florenum tam secularis quam spiritualis, milites autem et nobiles, similiter et vulgus promiscuum de albis Lubicensis monete quantum volebant accipientes obtulerunt. Eadem quoque forma et in tercio transitu a singulis observata est. Expletis igitur oblacionibus residuum pecunie, quod in vase predicto habebatur, inter pauperes projiciebatur, et quilibet raperit quantum possit.

In exequiis autem secunde diei obitus patris regis et fratris ejusdem peragebatur, et in exequiis tercie diei obitus Henrici regis Anglie adhuc in vita constituti<sup>1)</sup> solemnizabatur, sed in illis exequiis tantum aurum a principibus et argentum a ceteris offerebatur in transitu tamen triplici prout de prima die dictum est. Ornamenta autem in primis exequiis oblata et calices ad altaria singula per supradictam Margaretam reginam ordinata erant ipse adhuc vivente et manibus propriis elaborata. Consimiles exequie quo ad preciositatem ornamentorum, calicum et auree monete non sunt percepte fieri in partibus Europe. Et hec peracte sunt circa festum beati Johannis baptiste.

---

<sup>1)</sup> Haandskriftet har: constitute.